

Bogáti lelátó

| CSÍKRÁKOS KÖZSÉG LAPJA | 2020. MÁRCIUS-ÁPRILIS

Megbirkózva az új feladatokkal

Interjú Császár Attila polgármesterrel

– A koronavírus okozta járványügyi helyzet mennyire változtatta meg a polgármester feladatait, hétköznapjait?

– Meredeken megváltozott minden. Ha nem is jött váratlanul, de felkészületlenül ért bennünket ez a járványügyi helyzet. Sok elkezdett projektet, munkálatot nagyon gyorsan át kellett ütemezni, meg kellett találni a módját, hogy a folytatást online térben is menedzselni tudjuk. Ugyanakkor ezzel a szükségállapottal olyan feladatok is ránk zúdultak, amikre nem voltunk felkészülve. Gondolok itt elsősorban a házi elkülönítésben levő családoknak, személyeknek a felügyeletére, azoknak az ellenőrzésére. Most úgy látom, különösebb problémák nélkül eleget tettünk ezeknek a feladatoknak.

– A kezdetek óta hányan kerültek otthoni elkülönítésbe, illetve volt-e olyan községbeli személy, aki intézményesített karanténba került?

– Csíkszereda megyei jogú város megfelelő számú helyiséget biztosított azok számára is, akik a felcsíki zónába érkeztek haza a vörös jelzésű övezetekből. Házi elkülönítésben viszont több mint ötvenen voltak, azokat a családtagokat is beleértve, akik vállalták a kockázatot, és a hazatérőkkel egy földél alatt maradtak elszigetelten két hétre.

folytatás a 6. oldalon

Faültetés a jövő nemzedékének

Csíkrákos Polgármesteri Hivatala a marosvásárhelyi székhelyű Pandal Egyesülettel közösen közel 600 darab kocsányos és kocsánytalan tölgyet ültetett el a Bogát-hegy északi lejtőin. Az április 15-én elvégzett munkát a koronavírus következtében kialakult járványügyi helyzet miatt nem lehetett az eredetileg tervezett formában, kalákában, diákok részvételével elvégezni, így a polgármesteri hivatal munkatársai mellett az egyesület két képviselője vett részt az ültetésen.

– A tölgy őshonos növénynek számít a Csíki-medencében, de a 17. szá-

zad folyamán az emberi tevékenységek következtében a tölgyerdők fokozatosan eltűntek. A mostani újratelepítéssel az a célunk, hogy létrehozzunk kis erdőfoltokat, ahonnan majd néhány tíz év múlva, amikor felnőnek a fák és termésük lesz, természetes úton tovább szaporodhatnak – fogalmazott Kósa István ökológus. A Pandal Egyesület képviselője érdeklődésünkre elmondta: a 3 és 6 éves tölgycsemetéket baróti makkból nevelték. Azért esett erre a választás, mert a Csíki-medencéhez legközelebb Barót vidékén vannak kiterjedt tölgyerdők.

folytatás a 3. oldalon

FELCSÍK ÖSSZEFOG!

EGYÜTT A COVID-19 ELLEN

Adománygyűjtés a Csíkszeredai Megyei Sürgősségi Kórház felszereléseinek bővítésére

Adományozási lehetőségek:

- Banki átutalás a Felcsík Kistérségi Társulás által e célból nyitott bankszámlaszámára:

RO71RNCB0152042368070009

- A felcsíki falvak (Csíkcsicsó, Madéfalva, Csíkrákos, Csíkmadaras, Csíkdánfalva, Karcfalva, Csíkszenttamás, Csíkszentdomokos) és Balánbánya város helyi üzleteiben elhelyezett adománydobozok révén.

További részletek a www.felcsik.ro honlapon.

A Felcsík Kistérségi Társulás adománygyűjtést indít a csíkszeredai Megyei Sürgősségi Kórház felszereléseinek bővítésére. Fogjunk össze Felcsíkon mindannyian, minden szinten!

A kórház a honlapján (www.spitalmciuc.ro/) elérhetővé tette a szükséges felszerelések jegyzékét. Nagyon sok felszerelésre van még szükség ahhoz, hogy a kórház optimális körülmények között tudjon megfelelő ellátást biztosítani a járványhelyzetben korhízi kezelésre szoruló betegeknek. A különböző orvosi eszközök és felszerelések mellett fertőtlenítőszerre, védőruházatra is nagy szükség lesz az elkövetkező időszakban.

A listában szereplő eszközök, felszerelések összértéke meghaladja az 1 700 000 lejt (ÁFA nélkül).

A Kistérségi Társulás az alábbi adományozási lehetőségeket kínálja fel:

1. Banki átutalás az erre a célra nyitott bankszámlaszámra:
RO71RNCB0152042368070009.
2. A felcsíki falvak (Csíkcsicsó, Madéfalva, Csíkrákos, Csíkmadaras, Csíkdánfalva, Karcfalva, Csíkszenttamás, Csíkszentdomokos) és Balánbánya város helyi üzleteiben elhelyezett adománydobozok révén.

Ezúton is köszönjük adományait, és kérjük, kövessék facebook oldalunkat, ahol tájékozódhatnak az adományozás fejleményeiről!

A begyűlt összeget kizárólag a kórház vezetőségével egyeztetett eszközök megvásárlására fordítjuk.

Elérhetőségeink: office@felcsik.ro; 0266-378181, 0740-497576.

Adófizetés

Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy továbbra is van lehetőségük az adók kifizetésére. Ezt jelenleg az egységes befizetési rendszeren, a www.giseul.ro felületen keresztül tehetik meg. A www.giseul.ro felületen regisztrálás után egy automatikusan generált jelszót és felhasználónevet kap az ügyfél, amelyet később kicserélhet egy általa megadott jelszóval és felhasználónévvel. Az egyszerű regisztráció csak néhány percet vesz igénybe. Az online adózás alapvető feltétele, hogy érvényes bankkártyával rendelkezzen az ügyfél.

Online ügyintézés

A lakosság egészségének megóvása érdekében Csíkrákos Polgármesteri Hivatala valamennyi ügyfélszolgálati irodájában ideiglenesen felfüggesztette a személyes ügyintéztést, ezzel is hozzájárulva a koronavírus terjedésének megakadályozására tett lépésekhez. Felkérjük a lakosságot, hogy használják bizalommal az online, a telefonos, illetve az írásos ügyintéztést. Hívható telefonszámok: titkárság: 0266-379237; 0745-065229; anyakönyv: 0745-037942; adók és illetékek: 0745-037159. Az elektronikus levelet a hivatal@rakos.ro címre küldhetik el.

Ebéd házhoz szállítása

Csaracsó, Csíkcsicsó, Madéfalva, Csíkrákos és Göröcsfalva körzetben az Alpatvar Kft. **EBÉD HÁZHOZ SZÁLLÍTÁSÁT VÁLLALJA** naponta 12.30–13.30 óra között. Bérleti rendszerben vagy napi megrendeléssel. Napi rendelését 8–9 óra között jelezheti a 0748-824605-ös telefonszámon. Ára: Madéfalván 16 lej, a többi településre kiszállítással 17 lej. A kiszállítás a szolgáltató által biztosított, zárt edényekben történik. *Kétfogásos meleg ebéd minden hétköznap!*

HASZNOS TELEFONSZÁMOK

SÜRGŐSSÉGI ESETEK
EGYSÉGES HÍVÓSZÁMA: 112

ÖNKÉNTES TŰZOLTÓK:
0751-142702, 0751-142701

ELECTRICA ÁRAMSZOLGÁLTATÓ
HIBABEJELENTÉS: 0268-929

ECO CSÍK – KÖZPONT:
0737-026869

HARVÍZ (0–24 H):
0758-770040,
0758-770001

KÖRZETI ÁLLATORVOS
ORBÁN RÓBERT:
0740-896771

ANYAKÖNYVVEZETŐ:
0745-037942

Faültetés a jövő nemzedékének

folytatás az első oldalról

Az ökológus szerint a tölgyfa itt Csíkban összekapcsolja a múltat a jövővel.

– Nagyon sok tölgy volt a 17. századig, ezt több forrás is bizonyítja – magyarázta Kósa István. – Ugyanakkor ezek a jövő fái. Ha a klímaváltozás megváltoztatja az éghajlatot olyan mértékben, hogy a most elterjedt lucfenyők már szenvedni fognak, a tölgyfajok azok, amelyek

bírni fogják az időjárást. Mélyreható gyökerükkel hozzáférnek a talajvízhez, ezért bírni fogják a száraz időszakokat, másrészt a szélsőséges időjárási viszonyok következményeit is jobban átvészelik, például a szélöntéseknek is jobban ellenállnak. Tehát a jövő fát ültettük el, de a múltból menekítettük, ugyanis a múltban sok tölgy volt Csíkban, de emberi okokból eltűnt, és mivel ez egy zárt medence, nem tudott visz-

szakolonizálódni. Csak hírmondó maradt belőlük.

A most elültetett tölgyek fél évszázad múlva fiatal fák lesznek, így a következő generáció valószínűleg már erdőfoltnak fogja látni a most betelepített területet. Ahhoz, hogy ezek nagy tölgyek legyenek, 100-200 évet kell várni, de lehet, hogy 1000 év múlva is itt fog állni egy-két hírmondó belőlük, ha egy kis szerencsénk van.

Daczó Dénes

Évértékelő a Forest Önkormányzati Fejlesztési Társuláznál

Csíkrákos, Csíkcsecsó, Csík-szereda és Madéfalva polgármesteri hivatalainak együttműködéseként alakult meg 2018-ban a Forest Önkormányzati Fejlesztési Társulás, amelynek az egyik legfontosabb célkitűzése az alternatív energiaforrások feltérképezése, ezek infrastruktúrájának kialakítása. A társulás tavalyi tevékenységéről tartott beszámolón, március közepén a csíkrákosi kultúrotthonban helyi tanácsosok, polgármesterek, térségi vezetők vettek részt.

Szentes Csaba igazgató elmondta: az együttműködésnek köszönhetően a gázhálózat kiépítését új alapokra helyezték. A tervezési és engedélyezési szakaszban jelentős előrelépések történtek. A települések közbirtokosságai jelentősen támogatták ezt a projektet. Az infrastruktúra egy másik elemének, egy biogázüzem létrehozásának előkészületben van a pályázati dokumentációja. Azt szeretnék, ha a biogázüzem 1 MW (megawatt) energiát állítana elő, amely

első lépésben a közintézmények fűtését biztosítaná Madéfalván. A legkevesebb fél éves fűtési idényben az lenne a legoptimálisabb, ha a településeken minél több energiaforrás a lakosság rendelkezésére állna: a villany, a gáz és a hőenergia is – hangzott el.

A társulás céljai között szerepel az erdei utak felújítása és aszfaltozása, amelyek mentén kerékpárutak gazdagíthatnák a turisztikai kínálatot.

Szintén kiemelt fontosságú az ipari park létrehozása. Ez nem azt

jelenti, hogy nemzetközi cégek telepednének meg itt, inkább a helyi vállalkozóknak, hazatérő fiataloknak nyújtana lehetőséget a termelőegységek telephelyeinek a kialakításában.

Az évértékelő gyűlésen a települések közötti együttműködés fontosságát minden fél megerősítette, ugyanakkor egybehangzó vélemény volt az is, hogy szükség van a hosszú távú tervezésre, amely összehangolja a települések elképzeléseit. (D.D.)

Gyulafehérvári zarándoklat

Nagy izgalommal várta mindenki, hogy ki lesz a Gyulafehérvári Főegyházmegye új érseke. Amikor nyilvánosságra került, hogy a kézdivásárhelyi születésű Ft. Kovács Gergelyt nevezte ki Ferenc pápa az érseki tisztségre, elkezdtük a zarándoklat szervezését Gyulafehérvárra. Örvendtünk annak, hogy székely származású papot szentelnek püspökké, és egyben elfoglalja az érseki széket is. Három nappal azután, hogy meghirdettük a zarándoklatot az egyház keretében, be is telt a 45 személyes autóbusz csíkrákosiakkal és görögcsalviakkal. Csíkvacsárcsiban ugyanúgy betelt a 45 személyes autóbusz. Oly nagy volt az igény erre a zarándoklatra, hogy még egy 27 személyes mikrobuszt kellett rendelnünk. Ezen a zarándoklaton legtöbben mi voltunk a Kisboldogasszony egyházközségből.

Hajnali 3 órakor indultunk, és reggel 8.30 órakor érkeztünk meg az ősi Székesegyházunk elé. Volt időnk arra, a hideg, csípős szél ellenére is, hogy felkészüljünk lelkileg a püspökszentelési szentmisére.

A szentmise után körbejártuk a várat, magyar történelmi emlékképeket idéztem fel. Ahogyan sétáltunk a várban igyekeztem egy történelmi összefoglalót tartani a magyar sorsverte történelmünkről. Ezután Márton Áron püspök kókoporsójánál imádkoztunk, és elindultunk Alvincre ebédelni. Ebéd után hazafelé vettük az utunkat.

Az autóbuszban volt a helye az imádságnak, a játéknak (örangyalosdi) és a nótázásnak is. Már szerveztük hazafelé a következő utat Kolozsvárra, de sajnos a járvány meggátolta. Nagyon szép és gazdag napunk volt.

Hálásan köszönöm a résztvevőknek, hogy felpártolták ezt a zarándoklatot. Külön köszönöm Simon Magdolna néninek, hogy besegített a szervezésbe, valamint ifj. Fodor Attilának, az autóbusz vezetőjének a biztonságos vezetést. Élményekben gazdagon tértünk haza erről a zarándoklatról. Remélem, hogy ezeket

PÜSPÖKSZENTELÉS ÉS ÉRSEKI BEIKTATÁS

Kovács Gergelyt, a Kultúra Pápai Tanácsának irodaigazgatóját Ferenc pápa az elmúlt év december 24-én nevezte ki Jakubinyi György érsek utódjává. Püspökké szentelése és érseki beiktatása február 22-én volt az ősi gyulafehérvári székesegyházban. Szent Péter apostol székfoglalásának ünnepét választotta Kovács Gergely felszentelése és beiktatása időpontjául, helyszínéül pedig a gyulafehérvári székesegyházat. Az ünnepségen résztvevő egyházi méltóságok közt jelen volt két bíboros és összesen 42 püspök. Romániából 15 római katolikus, illetve görögkatolikus püspök vett részt a szentelésen. Az egyházi méltóságok közül hárman Rómából, a Szentszéktől érkeztek: Gianfranco Ravasi, a Kultúra Pápai Tanácsának bíboros elnöke, Miguel Maury Buendía bukaresti nuncius, Francisco-Javier Lozano, a korábbi bukaresti nuncius. Magyarországról összesen 19 megyés és segédpüspök érkezett Gyulafehérvárra élükön Erdő Péter bíboros-prímással és Veres Andrással, a Magyar Püspökkari Konferencia elnökével. A testvéregyházak képviselői és a világi méltóságok is szép számban voltak jelen az eseményen.

Mons. dr. Kovács Gergely életrajza: Mons. dr. Kovács Gergely 1968. július 21-én született a háromszéki Kézdivásárhelyen. Szülővárosában érettségizett 1986-ban, ezt követően a Gyulafehérvári Római Katolikus Hittudományi Főiskolán tanult. A római Germanicum et Hungaricum Kollégium diákja volt 1990-től, a Pápai Gergely Egyetemen szerzett bakkalaureátust teológiából 1992-ben. 1993-ban szentelték pappá. Egyházi tanulmányait a Pápai Laterán Egyetemen folytatta, ahol 1994-ben licenciátusi, 1996-ban doktori fokozatot szerzett. Ezt követően Marosvásárhelyen segédlelkészként szolgált. 1997-ben kezdte tevékenységét a Kultúra Pápai Tanácsánál, mint a német nyelvterület és Közép- és Kelet-Európa felelőse, illetve a Culture e Fede (Kultúrák és hit) kiadvány szerkesztője. 2000-ben pápai káplán címmel tüntették ki. 2004-től a Kultúra Pápai Tanácsának hivatalvezetője. A Kléruskongregáció, a Rota Romana bíróság és a Hittani Kongregáció külső munkatársa, a firenzei és toszkánai magyar ajkú hívek lelkipásztora, Márton Áron és Hám János püspök, valamint Bódi M. Magdolna vértanú szentté avatási ügyeinek posztulátora volt. (romkat.ro)

a szép zarándoklatokat, kirándulásokat fogjuk folytatni, amelyeket Fodor Erzsébet indított el, és lelkesen támogatja az ilyen jellegű programokat, aki továbbra is segíteni fog a szervezésben és hálásan köszönjük a segítségét. Imádkozunk,

hogy minél hamarabb szűnjön meg a járvány, mindenki egészséges maradjon, senkit ne érjen semmilyen baj, és ismét készülhessünk a következő kirándulásra.

**A szervezők nevében tisztelettel,
Máté Sándor**

Tapasztalatok az online oktatásról

A 2020. március 11-én hirtelen egy nagyon szokatlan, eddig ismeretlen helyzetbe kerültünk mindannyian: pedagógusok, gyermekek, szülők egyaránt. A koronavírus világjárvány miatt elrendelt kormányintézkedés megkövetelte az oktatás teljes átszervezését.

Erre nem voltunk felkészülve, annak ellenére, hogy a digitális világban el tudunk igazodni. Kezdetben fel kellett fedoznünk az online oktatási eszközöket, a szoftvereket amelyeket a tanulók is könnyedén használhatnak. Pozitívumnak tekinthető a különböző oktatási felületek megismerése, amelyeket majd a rendes oktatás mellett is használhatunk. Az órákra való felkészülés több időt vett igénybe minden pedagógus részéről, mint a hagyományos tanítás esetén. Figyelembe kellett vennünk azt is, hogy nem minden diák rendelkezik számítógéppel, telefonnal, internet-hozzáféréssel illetve e-mail címmel, és nem utolsósorban, sok tanuló nem tudja kezelni ezeket az online felületeket. Főleg a Messengert vettük igénybe, az online oktatás legtöbb esetben, az I–IV. osztályokban is Messengeren működik, mert ez volt a legegyszerűbb a tanulóknak. Az ügyesebbek önjavító online feladatokat is oldottak, kidolgozott online leckéket nézhettek magyarázattal. A Google Classroom, a Redmint és más alkalmazásokat is kipróbáltuk. Március 1-jétől kezdődően online román órákon vehettek részt a felsős tanulók a skype-alkalmazással.

Előnyei is vannak az online oktatásnak, hiszen februárban a hűléses megbetegedések miatt sokkal kevesebb gyerek volt iskolában, mint most a számítógép előtt. Arra is sor került például, hogy újravettünk, gyakoroltunk olyan leckéket, amelyeket elvileg februárban tanultunk.

Sajnos minden osztályban vannak olyan diákok, akiket nem tudtunk elérni, akiktől nem kaptunk visszajelzést.

Egyes tanulók, illetve a szülők úgy vélik, hogy a gyerekek túl sok feladatot kapnak, majdnem teljes napokat töltenek a készülékek előtt. Ez szerintem nem helyénvaló, amikor eddig azt hangoztattuk, hogy minél kevesebb időt töltsenek

a digitális kütyükkel, ne lógjanak nap-hosszat a világhálón. Másrészt nem tudhatjuk, hogyan élnek meg lelkükben gyermekeink ezt a nehéz időszakot, hiszen nekünk, felnőtteknek is nagyon nehéz.

Meglátásunk az, hogy a tantermi oktatást semmiképp sem helyettesítheti az online oktatás. Hiányoznak a reggeli beszélgetések, a szünetek, a közvetlen kapcsolatok. Pótolhatatlan a pedagógus személyisége, a biztató, bátorító tekintete, a gyermek közvetlen visszajelzése. Különösen az elemi tagozatos tanulók számára (és nem csak) elengedhetetlenül szükséges a személyes jelenlét az osztályban az osztálytársak között, a tanítótól kapott közvetlen segítségnyújtás, a társakkal való kapcsolat, együttműködés, játék. Ez az állapot mindenkinek nehéz, szülőnek, diáknak, pedagógusnak egyaránt. A tanulóknak is új ez a helyzet, több önállóságra vannak kényszerítve, mint az iskolai oktatásban. Maguknak kell órarendet kialakítaniuk, hogy jusson idő tanulásra, játékra, olvasásra, otthoni munkára.

Mégis pozitív hozadéka is van ennek a kényszervakációnak. A családok többet lehetnek együtt, és ezek az együttlétek átértékelődnek, mint ahogy átértékelődtek egyes társadalmi státusok is, munkájuk értékét tekintve, mint pl. takarítók, eladók, termelők, egészségügyi dolgozók és pedagógusok.

A család most tapasztalhatja, hogy milyen, amikor nincs napi oktatás iskolai közegben, amikor minden elvégzésre váró feladatot otthon, szükség esetén szülői magyarázat kíséretében, felügyelettel tud (csak) megoldani a tanuló. Sok szülőnek ez nagy erőfeszítést jelent. De mi van akkor, ha ő sem érti, amit el kellene magyarázni? Ráadásul, ha online felületen megoldandó feladatról van szó, kérdés, hogy van-e otthon internet elérhetőség vagy eszköz (számítógép, laptop, tablet, okostelefon) amin létrehozható a kapcsolat, vagy rendelkeznek-e olyan számítógép-kezelői ismeretekkel, amelyek szükségesek ebben a helyzetben.

Itt jó hírt tudok közölni: jóváhagyták a Bartolf Hedwig tanfelügyelőnő által írt hetedikes és a nyolcadikos román tankönyveket. Azt még nem tud-

juk, mikor kaphatják kézbe a hetedikesek. A Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének kezdeményezése nyomán március 30-tól az Erdélyi Magyar Televízióban beindult a Suli TV, amely napi rendszerességgel közvetített a VIII. osztályosok számára vizsgafelkészítőket román, magyar és matematika tantárgyakból. Ezekre az iskola facebook-oldalán naponta felhívtam a tanulók figyelmét. Remélem, követték az oktató videókat. Ezek utólag is visszanezethetők a YouTube csatornán, és folytatódni fognak az adások a vakáció után is (április 21-től). A Tanügyminisztérium által javasolt G Suite for Education és Office 365 licenc-csomagot iskolánk megvásárolta, aktiválva van a csereimihaly.ro domain név. Az online tanulási felület használatát László Ede tanító úr igyekszik beindítani a kollégák és a tanulók számára, hogy egységesíteni tudjuk az elkövetkező időszakban az online oktatást. Április 2-től magyar nyelven is elérhetőek már az idén vizsgázó nyolcadikos és tizenkettedikes diákok gyakorló tesztjei. A magyar nyelvű gyakorló tesztek itt érhetőek el: <https://bit.ly/346mm9V>. Ajánlom a nyolcadikos diákjaink figyelmébe!

Az iskolákban való oktatást csak a szükségállapot megszűnése után lehet majd folytatni, a nyolcadikosok országos felmérését és a tizenkettedikesek érettségi vizsgáját pedig valószínűleg júliusban lehet majd megszervezni – jelentette ki Monica Anisie oktatási miniszter, hangsúlyozva, hogy az ideai tanévből csak az első fél év anyagát lehet számon kérni a diákokon.

Addig is, amíg újra találkozunk, köszönöm a szülők, a pedagógusok munkáját, segítségét, kívánok minden gyermeknek, szülőnek, pedagógusnak jó egészséget, sok türelmet ebben a nehéz időszakban!

Kedves gyermekek, fontos, hogy jusson idő a játékra is, kint a friss levegőn, a napfényben, örüljete a szép tavasznak, hiszen végül is a legfontosabb, hogy jó egészségben találkozhassunk!

Pálosi Veronika, tanár/igazgató
2020. április 15.

Megbirkózva az új feladatokkal

folytatás az első oldalról

A számuk folyamatosan csökkent, jelen pillanatban (2020. április 16-án – a szerkesztő megjegyzése) már csak három családnál – 6-7 személynél – áll fenn a házi karantén. Néhány nap múlva számukra is lejár a kéthetes időszak. Folyamatosan érkeznek még, de most már többnyire csak Magyarországról. Sokan rekedtek kint, és megértették az itthonról menő nehéz üzenetet: ha egy mód van, maradjatok ott.

– *Mennyire veszik komolyan az emberek a kijárási tilalmat?*

– Meglepő módon komolyan veszik. Az utóbbi napokban természetesen a szép idő kicsalogatta az embereket, s tény, hogy vidéken nehéz kapun belül s csűrön elől lenni, ahogy a pap bácsi szokta mondani, de nagyjából betartják. Az indokolatlan jövés-menés megszűnt. A kijárást lehetővé tevő, saját felelősségre kitölthető igazoló papírok nyomtatása kapcsán eleinte volt is nézeteltérés. A letelején nagyobb mennyiségben tettünk be a helyi üzletekbe nyomtatványokat, akkor meg szó szerint felpezsdült a jövés-menés. Mindenkinél volt papír, mindenki tudta igazolni, hogy éppen miért van az utcán. Azóta, hogy lecsökkentsük a kijárást, szinte zéróra csökkent a papíroknak a fénymásolása, illetve szórása is.

– *Javában zajlanak a tavaszi munkálatok. Az emberek ki tudnak menni a mezőre?*

– Igen, azt tapasztalom, hogy igen. Folyamatosan mennek-jönnek, betartva a szabályokat. Nem állnak meg az üzlet előtt, nincs sörözés. Nem százan mennek ki, hanem egy személy megy ki a traktorral. Jó érzés volt látni azt, hogy az üzletekben is figyelnek arra, hogy a helyiségben csak egy személy tartózkodhat, senki nem zúgolódik,

senki nem veszi zokon, hogy kint kell várakoznia. Az emberek tisztában vannak azzal, hogy ezekkel az apró lépésekkel nagyon sokat tudnak tenni a maguk és a családjuk egészségéért.

– *A szükségállapot bevezetése óta több katonai rendelet is megjelent. Ezek egyike előírja, hogy a 65 évnél idősebb személyeket, akik segítségre szorulnak, fel kell térképezni. Van ilyen személy a településeiken?*

– Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy ezelőtt két évvel kértük a közegészségügyi hatóságot, hogy tegye lehetővé egy közegészségügyi asszisztensi munkakör betöltését. Akkor azt első körben nem kaptuk meg, de a mostani helyzet még inkább alámasztotta, hogy az emberekre szükség van. Azonnali hatállyal tudtuk alkalmazni az általunk javasolt – nyilván megfelelő végzettséggel rendelkező – személyt. A feladatai közé tartozik a településen élő hatvanöt évnél idősebb, vagy mozgásukban korlátozott személyek segítése a napi bevásárlásban, az orvossal való kommunikációban vagy a gyógyszerek beszerzésében. Örömmre szolgál, hogy most már nincs a településen olyan idős személy, akihez családtag ne menne be. Ettől függetlenül a kolléganő folyamatosan, naponta, kétnaponta megnyitja a kaput, és ahol kell, segít.

– *A hivatal tevékenységét átszervezték, az online térbe került az ügyintézés. Gyakorlatilag hogyan működik?*

– Gyakorlatilag sokként ért bennünket, hiszen kiszolgáló intézmény vagyunk, a polgármesteri hivatalra nem az a jellemző, hogy zárt ajtókon belül működik. A szükségállapot bevezetését követő első két hétben, a korábban már tervezett meszelési munkálatoknak fogtunk neki a hivatalnál.

Egyébként is ebben az időszakban, amikor ilyen nagy felfordulás van a hivatalban a meszelés miatt, csökkentett módon dolgoztunk volna, mint ahogyan tettük, de egész idő alatt kiszolgáltuk a kintről jövő kéréseket. Az online érkező vagy telefonos megkereséseket rögtön, vagy szinte azonnal meg tudjuk oldani. Ugyanakkor arra kérjük azokat, akik tehetik, hogy e-mail-ben, vagy más módon röviden írják meg, hogy mi a probléma. Mi adunk egy iktatószámot, és a gondot igyekszünk megoldani. Ilyen például most az APIA kérések helyzete. Telefonos egyeztetést követően állítódna ki az igazolások, így juttatjuk el a megfelelő helyre.

– *Költségvetés szempontjából jelent ez a helyzet valamilyen kihívást? Kellett átcsoportosítani valamit?*

– Egy minimális összeget csoportosítottunk át. Egy azonnali tanácsulást tartottuk, amikor a költségvetést módosítottuk, a megyei önkormányzattól kaptunk húszezer lejt a járványügyi helyzetből fakadó kötelezettségek teljesítésére, illetve még saját forrásból is tízezer lejt különítettünk el erre. Ebből egyrészt az intézményes karanténna a felszereltségéhez járultunk hozzá, és megfelelő tisztítószereket, illetve fertőtlenítőszereket vásároltunk. Az összegnek a nagyobb része megvan. Jelen pillanatban költségvetés szempontjából, pénzügyi szempontból nincsenek problémáink, de készülünk arra, hogy lehetnek. Nagy valószínűséggel, hogy ha ez a kényszerhelyzet és -állapot hosszúra nyúlik, ki leszünk szolgáltatva a mindenkori kormány kvótáinak, ami előbb-utóbb csökkenni fog, hiszen ha a gazdaság nem működik, nincs megfelelő áfa-befizetés, nincs személyi jövedelemadó-befizetés, akkor ér-

telemszerűen a visszaosztott összeg is ezzel párhuzamosan csökken. Ezúton is jelezném, hogy az ideai adókat és az illetékeket online térben is be lehet fizetni. A ghiseul.ro oldal nagyon jól működik, egyre többen használják. Ha valaki nem tudja az illetékeket kifizetni online felületen, vagy bankkártya miatt, vagy nincs internete

otthon, akkor telefonon érdeklődhet, és a kollégák útbaigazítják.

– *A lakosságnak mit üzenne?*

– Kitartást. Szerintem ez nem lesz egy egyszerű történet. Ezek történelmi pillanatok is. Össze kell zárjuk sorainkat. Én úgy gondolom, hogy ha ilyen fegyelméletten, mint ahogy eddig tet-

tük, sikerül a szabályokat betartva túlélni, megélni ezeket a nehéz napokat, amikor egyrészt a mozgásunkban korlátozva vagyunk, másrészt – azért el kell ismerni – mindenkiben munkálkodik kisebb-nagyobb félelem, akkor zökkenőmentesen át tudjuk vészelni ezt az időszakot.

Daczó Dénes

Aszfalt kerül minden utcára

Javában zajlik a községi utak és az utcák modernizálása. A mintegy 4,5 millió lej értékű munkálatok kivitelezője az ING Service Kft. Csíkrákos Polgármesteri Hivatala hosszas közbeszerzési eljárás nyomán kötötte meg a csíkszeredai céggel a kivitelezési szerződést.

Az Országos Vidékfejlesztési Program (PNDR) keretében végzett munkálatra még 2017-ben nyerte el a támogatást a község. A projekt eredményeként a két településen az eddig még nem aszfaltozott utcákra is mindenütt aszfalt kerül, de több áteresz és híd is épül. Ugyanakkor a Bogát-hegy alatt új útszakasz is

készül, amely a mezőgazdaság és a turizmus számára is új lehetőségeket teremt, de egyben a szomszédos Madéfalvával is összeköttetést biztosít. A munkálatok összesen 5,3 kilométernyi útszakaszt érintenek. Az úthálózat modernizálása során árkokat, kapubejárókat is építenek, amelyek a gondozott falukép kialakítása szempontjából is fontosak.

A közlekedési táblákat és útfestési munkákat is magába foglaló infrastrukturális beruházást szeptember végéig kell befejeznie a kivitelezőnek. A munkálatok idején részleges illetve teljes útlezárásokra is kell számítani egy-egy utcában, útszakaszon. A polgármesteri hivatal a lakosság megértését és együttműködését kéri. (D. D.)

Gázhálózat

Már egy ideje gyakran beszélünk a gázhálózat kiépítéséről, és nemcsak beszélünk, hanem a háttérben zajlik az a munka, amely nem látszik ugyan a kívülállók számára, de nélkülözhetetlen bármely beruházás esetében. Csíkszásó és Csíkrákos község helyi tanácsai és közbirtokosságai közösen rendelték meg a beruházáshoz szükséges tanulmányokat, amelyek el is készültek, most pedig zajlanak az engedélyeztetések a különböző szakhatóságoknál. A szükséges tizenkét engedélyből már hattal rendelkezünk. Most zajlik az országos és megyei útügyi hivataloknál az engedélyeztetés, a Környezetvédelmi Hatóságnál viszont egy hosszabb procedura van szükség, mivel a vezetékek nyomvonalára Natura 2000 területeket is érint. Az engedélykészerzés a településen belüli hálózatra vonatkozik, viszont ezzel párhuzamosan zajlik a nyomáscsökkentő állomás és a fővezeték tervezése is. Ez annyival előrehaladottabb, hogy már nem csak a tanulmányokat készíti el a Transgaz részvénytársaság, hanem a kiviteli terveket is, és a munkálatokra már a kivitelezési szerződés is meg van kötve.

Szentes Csaba

Húsvéti ünneplésről elmélkedve

A keresztény ember számára a húsvét ünnepe adja meg az élet igazi értelmét. Ha nincs föltámadás, akkor semmi értelme a keresztény hitünknek. Jézus megerősített abban, hogy érdemes küzdeni azért, hogy elnyerjük az örök életet, hiszen ő ma is él. Kegyetlen kínzói nagypénteken örvendeztek, hogy az „igaz embert” (valóságos Isten és valóságos ember) eltették láb alól, de húsvét hajnalán ez másképp történt. Jézus legyőzte a bűnt és a halált. Harmadnapra föltámadt a halálból. Az apostolai nagyon félték az üldözőktől és bezárkóztak, imádságban töltötték a napjaikat. Amikor Jézus feltámadása után megjelent övéinek, nagyon meglepődtek, de ugyanakkor megerősödtek a hitükben, és Péter apostol bátran hirdette az örömhírt. A mi egyházközségünk híveit ugyanúgy képezem el, mint az apostolokat, hogy be voltak „zárva” az otthonaikba, és így készültek a húsvét ünnepére. Lelkileg nagy szomorúságot tapasztaltam meg az emberek részéről. Hiányzott a templom, hiányzott a szentmise, a szentgyónás és a szentáldozás. Teljes csend honolt a településen. Ritkán lehetett látni vidám, mosolygós embereket az utcán, akik egymást bátorították volna, hogy húsvét ünnepére készülünk. A média még jobban belenyomta az emberek lelkébe a félelem ördögét. Talán azt is mondhatom, hogy a gonosz tapsolt örömeiben, hogy a templomokat sikerült bezárni. Én azt mondom, hogy bezárták a templomokat, de a családokban, ahol együtt imádkoztak, ott kinyílt egy „templom”. Bármennyire hadat üzentek a kereszténységnek, ezt nem fogják tudni sohasem letiporni. Zárt ajtókon belül ünnepeltük Jézus feltámadását. Azt érzem,

hogy a családok jobban egymásra tudtak hangolódni. Nem örvend senki sem a járványnak, sem a betegségnek, sem a katasztrófának, amely az emberiség létállapotát veszélyeztetné. Ez a járvány „Megállj-t!” parancsolt. Nem a pénz az életünk ura, hanem Jézus Krisztus. Az utóbbi időben nagyon rohant mindenki a maga útján, nem törődve az embertársaival, még a családban sem volt idő egymást nyugodtan meghallgatni. Elgondolkodtam azon, hogy tud ennyire a gonosz uralkodni a mi világunkban. Egyszerű a válasz erre: hagytuk, hogy uralkodjon. Az imádság erejével lehet legyőzni a gonosz uralmát. Most ébredtünk fel arra, hogy óriási kincs az életünkben a szentmise, mert amikor szabadon lehetett templomba menni, akkor került mindig valamilyen más program, ami jobban csábított. Meg kell értenünk azt, hogyha az emberiség nem tér vissza Istenhez, elpusztul. Online közvetítettük az ünnepek alatt a szentmiséket és a szertartásokat. Nagyon örvendtem annak, hogy nagyon sokan bekapcsolódtak az interneten keresztül a szentmisébe, még azok is, akik külföldön dolgoznak. Hála van a lelkemben, hogy legalább így együtt tudtunk ünnepelni lélekkben. Bízok abban, hogy ez a járvány minél hamarabb

meg fog szűnni, és ismét ki fognak nyílni a templomok ajtai. Nagyszombaton két időpontban nyitva hagytuk a templomot, hogy Jézus sírjánál tudjanak az emberek egyesével, esetleg kettesével imádkozni. A sírás fojtogatott, amikor jöttek ki az emberek a templomból, és láttam, hogy a szemükben a könny csillogott. A templom néma csendje és a csillogó könnyek üzentek mindenki felé, bízunk abban, hogy lesz még ez a templom a hívek imádságától és énekétől hangos, amikor dicsőítik az Istent. Külsőleg nem volt pompába öltöztetve a húsvéti ünnepekör, de a lelkekben annál jobban be volt aranyozva. Imádkozunk továbbra is egymásért, szereteteinkért, népünkért, az egész emberiségért, hogy a jó Isten minél hamarabb állítsa le ezt a járványt. Imádkozunk a frontvonalban az életéért harcoló és küzdő orvosokért, ápolókért, az egészségügyben dolgozókéért, hogy a Menyeyi Atya erősítse meg őket a hitben, adjon kitartást nekik ezekben a nehéz napokban és őrizze meg minden bajtól. Remélem, hogy ismét eljön az idő, amikor újból egymás kezét megfogva együtt tudunk ünnepelni. Vigyázzunk egymásra! Imádkozunk egymásért!

Tisztelettel,
Máté Sándor gondnok

